

Na osnovu člana 315. tačka 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Saveznog veća od 20. juna 1991. godine.

P br. 1400

20. juna 1991. godine

Beograd

Predsednik
Predsedništva SFRJ,
Stjepan Mesić, s.r.

Predsednik
Skupštine SFRJ,
dr **Slobodan Gligorijević**, s.r.

Zakon o ratifikaciji Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 9/91 od 2.8.1991. godine.

Član 1.

Ratifikuje se Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, usvojena 10. decembra 1984. godine u NJujorku, u originalu na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije u originalu na engleskom i u prevodu na srpskohrvatski jezik glasi:

CONVENTION AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT

The States Parties to this Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that those rights derive from the inherent dignity of the human person,

Considering the obligations of States under the Charter, in particular Article 55, to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights, both of which provide that no one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Having regard also to the Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment adopted by the General Assembly on 9 December 1975.

Desiring to make more effective the struggle against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment throughout the world,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

2. This article is without prejudice to any international instrument or national legislation which does or may contain provisions of wider application.

Article 2

1. Each State Party shall take effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

3. An order from a superior officer or a public authority may not be invoked as a justification of torture.

Article 3

1. No State Party shall expel, return ("refouler") or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.

Article 4

1. Each State Party shall ensure that all acts of torture are offences under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture.

2. Each State Party shall make these offences punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 4 in the following cases:

(a) When the offences are committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is a national of that State;

(c) When the victim is a national of that State if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such offences in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite him pursuant to article 8 to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 6

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is present shall take him into custody or take other legal measures to ensure his presence. The custody and other legal measures shall be as provided in the law of that State but may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted.

2. Such State shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national, or, if he is a stateless person, with the representative of the State where he usually resides.

4. When a State, pursuant to this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States referred to in article 5, paragraph 1, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant his detention. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 of this article shall promptly report its findings to the said States and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is found shall in the cases contemplated in article 5, if it does not extradite him, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State. In the cases referred to in article 5, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 5, paragraph 1.

3. Any person regarding whom proceedings are brought in connection with any of the offences referred to in article 4 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 8

1. The offences referred to in article 4 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.

4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 5, paragraph 1.

Article 9

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of any of the offences referred to in article 4, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of this article in conformity with any treaties on mutual judicial assistance that may exist between them.

Article 10

1. Each State Party shall ensure that education and information regarding the prohibition against torture are fully included in the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody, interrogation or treatment of any individual subjected to any form of arrest, detention or imprisonment.

2. Each State Party shall include this prohibition in the rules or instructions issued in regard to the duties and functions of any such persons.

Article 11

Each State Party shall keep under systematic review interrogation rules, instructions, methods and practices as well as arrangements for the custody and treatment of persons subjected to any form of arrest, detention or imprisonment in any territory under its jurisdiction, with a view to preventing any cases of torture.

Article 12

Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of torture has been committed in any territory under its jurisdiction.

Article 13

Each State Party shall ensure that any individual who alleges he has been subjected to torture in any territory under its jurisdiction has the right to complain to, and to have his case promptly and impartially examined by, its competent authorities. Steps shall be taken to ensure that the complainant and witnesses are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of his complaint or any evidence given.

Article 14

1. Each State Party shall ensure in its legal system that the victim of an act of torture obtains redress and has an enforceable right to fair and adequate compensation, including the means for as full rehabilitation as possible. In the event of the death of the victim as a result of an act of torture, his dependants shall be entitled to compensation.

2. Nothing in this article shall affect any right of the victim or other persons to compensation which may exist under national law.

Article 15

Each State Party shall ensure that any statement which is established to have been made as a result of torture shall not be invoked as evidence in any proceedings, except against a person accused of torture as evidence that the statement was made.

Article 16

1. Each State Party shall undertake to prevent in any territory under its jurisdiction other acts of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment which do not amount to torture as defined in article 1, when such acts are committed by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. In particular, the obligations contained in articles 10, 11, 12 and 13 shall apply with the substitution for references to torture of references to other forms of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. The provisions of this Convention are without prejudice to the provisions of any other international instrument or national law which prohibits cruel, inhuman or degrading treatment or punishment or which relates to extradition or expulsion.

PART II

Article 17

1. There shall be established a Committee against Torture (hereinafter referred to as the Committee) which shall carry out the functions hereinafter provided. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity. The experts shall be

elected by the States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution and to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals. States Parties shall bear in mind the usefulness of nominating persons who are also members of the Human Rights Committee established under the International Covenant on Civil and Political Rights and who are willing to serve on the Committee against Torture.

3. Elections of the members of the Committee shall be held at biennial meetings of States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

4. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of this Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if re-nominated. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 3 of this article.

6. If a member of the Committee dies or resigns or for any other cause can no longer perform his Committee duties, the State Party which nominated him shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of his term, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

7. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 18

1. The Committee shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Committee shall establish its own rules of procedure, but these rules shall provide, inter alia, that:

(a) Six members shall constitute a quorum;

(b) Decisions of the Committee shall be made by a majority vote of the members present.

3. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under this Convention.

4. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee. After its initial meeting, the Committee shall meet at such times as shall be provided in its rules of procedure.

5. The States Parties shall be responsible for expenses incurred in connection with the holding of meetings of the States Parties and of the Committee, including reimbursement to the United Nations for any expenses, such as the cost of staff and facilities, incurred by the United Nations pursuant to paragraph 3 of this article.

Article 19

1. The States Parties shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have taken to give effect to their

undertakings under this Convention, within one year after the entry into force of the Convention for the State Party concerned. Thereafter the States Parties shall submit supplementary reports every four years on any new measures taken and such other reports as the Committee may request.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee which may make such general comments on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. That State Party may respond with any observations it chooses to the Committee.

4. The Committee may, at its discretion, decide to include any comments made by it in accordance with paragraph 3 of this article, together with the observations thereon received from the State Party concerned, in its annual report made in accordance with article 24. If so requested by the State Party concerned, the Committee may also include a copy of the report submitted under paragraph 1 of this article.

Article 20

1. If the Committee receives reliable information which appears to it to contain well-founded indications that torture is being systematically practiced in the territory of a State Party, the Committee shall invite that State Party to co-operate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations which may have been submitted by the State Party concerned, as well as any other relevant information available to it, the Committee may, if it decides that this is warranted, designate one or more of its members to make a confidential inquiry and to report to the Committee urgently.

3. If an inquiry is made in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall seek the co-operation of the State Party concerned. In agreement with that State Party, such an inquiry may include a visit to its territory.

4. After examining the findings of its member or members submitted in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments or suggestions which seem appropriate in view of the situation.

5. All the proceedings of the Committee referred to in paragraphs 1 to 4 of this article shall be confidential, and at all stages of the proceedings the co-operation of the State Party shall be sought. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2, the Committee may, after consultations with the State Party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its annual report made in accordance with article 24.

Article 21

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. Such communications may be received and considered according to the procedures laid down in this article only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be dealt with by the Committee under this article if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this article shall be dealt with in accordance with the following procedure:

(a) If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State Party. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State which sent the communication an explanation or any other statement in writing clarifying the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;

(b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States Parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;

(c) The Committee shall deal with a matter referred to it under this article only after it has ascertained that all domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention;

(d) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article;

(e) Subject to the provisions of subparagraph (c), the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of respect for the obligations provided for in this Convention. For this purpose, the Committee may, when appropriate, set up an ad hoc conciliation commission;

(f) In any matter referred to it under this article, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), to supply any relevant information;

(g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;

(h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b), submit a report;

(i) If a solution within the terms of subparagraph (e) is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;

(ii) If a solution within the terms of subparagraph (e) is not reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts; the written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report.

In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

2. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by any State Party shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

Article 22

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of a violation by a State Party of the provisions of the Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under this article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of this Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 2, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to this Convention which has made a declaration under paragraph 1 and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall

submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

4. The Committee shall consider communications received under this article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned.

5. The Committee shall not consider any communications from an individual under this article unless it has ascertained that:

(a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

8. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 23

The members of the Committee and of the ad hoc conciliation commissions which may be appointed under article 21, paragraph 1 (e), shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 24

The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

PART III

Article 25

1. This Convention is open for signature by all States.

2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

This Convention is open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 27

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in article 20.

2. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may, at any time, withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General to all the States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have notified the Secretary-General of the United Nations that they have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 30

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 31

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under this Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

3. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 32

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and all States which have signed this Convention or acceded to it of the following:

(a) Signatures, ratifications and accessions under articles 25 and 26;

- (b) The date of entry into force of this Convention under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29;
- (c) Denunciations under article 31.

Article 33

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States.

KONVENCIJA PROTIV TORTURE I DRUGIH SUROVIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH KAZNI ILI POSTUPAKA

Države članice ove Konvencije,

Smatrajući da, shodno principima Povelje Ujedinjenih nacija, priznavanje jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske porodice predstavlja osnove slobode, pravde i mira u svetu,

Smatrajući da ta prava proističu iz dostojanstva neodvojivog od ljudske ličnosti,

Smatrajući da su države dužne da, na osnovu Povelje, naročito člana 55, podstiču opšte i stvarno poštovanje prava čoveka i osnovnih sloboda,

Vodeći računa o članu 5. Opšte deklaracije o pravima čoveka i o članu 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima prema kojima niko ne može biti podvrgnut torturi, niti surovim, neljudskim ili ponižavajućim kaznama ili postupcima,

Vodeći računa, takođe, o Deklaraciji o zaštiti svih lica od mučenja i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, koju je usvojila Generalna skupština 9. decembra 1975. godine,

U želji da povećaju efikasnost borbe protiv mučenja i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka u čitavom svetu,

Saglasile su se o sledećem:

PRVI DEO

Član 1.

1. U smislu ove konvencije, izraz "tortura" označava svaki akt kojim se jednom licu namerno nanose bol ili teške fizičke ili mentalne patnje u cilju dobijanja od njega ili neog trećeg lica obaveštenja ili priznanja ili njegovog kažnjavanja za delo koje je to ili neko treće lice izvršilo ili za čije izvršenje je osumnjičeno, zastrašivanja tog lica ili vršenja pritiska na njega ili zastrašivanja ili vršenja pritiska na neko treće lice ili iz bilo kojeg drugog razloga zasnovanog na bilo kom obliku diskriminacije ako taj bol ili te patnje nanosi službeno lice ili bilo koje drugo lice koje deluje u službenom svojstvu ili na njegov podsticaj ili sa njegovim izričitim ili prećutnim pristankom. Taj izraz se ne odnosi na bol ili patnje koje su rezultat isključivo zakonitih sankcija, neodvojivih od tih sankcija ili koje te sankcije prouzrokuju.

2. Ovaj član je bez štete po bilo koji međunarodni instrument ili bilo koji nacionalni zakon koji sadrži ili može sadržavati odredbe šireg značaja.

Član 2.

1. Svaka država članica preduzima zakonske, administrativne, sudske ili druge efikasne mere kako bi sprečila izvršenje akata torture na teritoriji pod njenom jurisdikcijom.

2. Kao opravdanje za torturu ne može se navoditi nikakva izuzetna okolnost bilo da se radi o ratnom stanju ili opasnosti od rata, unutrašnjoj političkoj nestabilnosti ili bilo kom drugom vanrednom stanju.

3. Kao opravdanje za torturu ne može se navoditi naredba neke pretpostavljene ličnosti ili organa vlasti.

+ Sudska praksa

Član 3.

1. Ni jedna država članica neće proterati, isterati niti izručiti jedno lice drugoj državi ako postoje ozbiljni razlozi da se posumnja da može biti podvrgnuto torturi.

2. Da bi utvrdili postojanje takvih razloga, nadležni organi vodiće računa o svim relevantnim okolnostima, uključujući, eventualno, postojanje niza sistematskih, ozbiljnih, očiglednih ili masovnih povreda prava čoveka u toj državi.

Član 4.

1. Svaka država članica nastoji da se prema njenom krivičnom pravu sva akta torture smatraju krivičnim delima. Isti je slučaj i sa pokušajem vršenja torture ili nekog drugog akta koji izvrši neko lice, a koji predstavlja saučesništvo ili učestvovanje u aktu torture.

2. Svaka država članica određuje za ova krivična dela odgovarajuće kazne kojima je uzeta u obzir njihova težina.

Član 5.

1. Svaka država članica preuzima potrebne mere kako bi utvrdila svoju nadležnost za krivična dela spomenuta u članu 4. u sledećim slučajevima:

(a) ako je krivično delo izvršeno na teritoriji pod jurisdikcijom spomenute države ili na vazduhoplovima ili brodovima upisanim u toj državi;

(b) ako je navodno izvršilac krivičnog dela državljanin spomenute države;

(c) ako je žrtva državljanin spomenute države i ako ona to smatra potrebnim.

2. Svaka država članica preuzima, takođe, potrebne mere kako bi utvrdila svoju nadležnost za spomenuta krivična dela u slučaju da je navodni izvršilac tih dela na teritoriji pod njenom jurisdikcijom i da ga spomenuta država ne izručuje, shodno članu 8, jednoj od država spomenutih u tački 1. ovog člana.

3. Ova konvencija ne isključuje ničiju krivičnu nadležnost zasnovanu na nacionalnom zakonodavstvu.

Član 6.

1. Ako smatra da je okolnostima to opravdano, nakon razmatranja obaveštenja kojima raspolaže, svaka država članica na čijoj se teritoriji nalazi lice za koje se sumnja da je izvršilo krivično delo spomenuto u članu 4. obezbeđuje hapšenje tog lica ili preuzima sve potrebne sudske mere kako bi obezbedila njegovu prisutnost. To hapšenje i te mere treba da budu u skladu sa zakonodavstvom spomenute države; one se mogu sprovesti samo u roku potrebnom za pokretanje krivičnog gonjenja ili postupka za izdavanje.

2. Spomenuta država prethodno neodložno vrši istragu radi utvrđivanja činjenica.

3. Svako lice uhapšeno u skladu s tačkom 1. ovog člana može neodložno da stupi u kontakt sa najbližim ovlašćenim predstavnikom države čije državljanstvo ima ili, ako je reč o apatridu, sa predstavnikom države u kojoj ima uobičajeno prebivalište.

4. Ako je jedna država uhapsila jedno lice, u skladu s odredbama ovog člana, ona o tom hapšenju i okolnostima kojima se opravdava to hapšenje odmah obaveštava državu spomenute u tački 1. člana 5. Država koja sprovodi prethodnu istragu spomenutu u tački 2. ovog člana ubrzo o tome saopštava zaključke spomenutim državama i obaveštava ih o tome da li namerava da vrši svoju nadležnost.

Član 7.

1. Država članica na teritoriji pod čijom jurisdikcijom je otkriven navodni izvršilac krivičnog dela spomenutog u članu 4. ako ne izvrši izdavanje tog izvršioca, u slučajevima spomenutim u članu 5, podnosi predmet nadležnim organima kako bi sproveli krivični postupak.

2. Ti organi donose odluku pod istim uslovima kao i za svako drugo teško krivično delo opšteg prava u skladu s pravnim propisima te države. U slučajevima spomenutim u tački 2. člana 5. dokazna pravila koja se primenjuju na gonjenje i na osudu ni na koji način nisu manje stroga od pravila koja se primenjuju u slučajevima spomenutim u tački 1. člana 5.

3. Svako lice koje se goni za bilo koje krivično delo spomenuto u tački 4. ima zagarantovano pravo na pravično postupanje u svim fazama postupka.

Član 8.

1. Krivična dela spomenuta u tački 4. se automatski unose u svaki ugovor o izdavanju zaključen između država članica. Države članice se obavezuju da će uneti spomenuta krivična dela u svaki ugovor o izdavanju koji budu zaključile između sebe.

2. Ako jednoj državi članici koja izdavanje uslovljava postojanjem ugovora druga država članica, sa kojom nije vezana ugovorom o izdavanju, podnese zahtev za izdavanje, ona može ovu konvenciju smatrati kao pravnu osnovu za izdavanje u pogledu spomenutih krivičnih dela. Izdavanje zavisi od drugih uslova predviđenih pravom zamoljene države.

3. Države članice koje izdavanje ne uslovljavaju postojanjem ugovora međusobno priznaju spomenuta krivična dela kao slučajeve za izdavanje u uslovima predviđenim pravom zamoljene države.

4. Između država članica spomenuta krivična dela se smatraju, radi izdavanja, kao učinjena, kako prema mestu njihovog izvršenja tako i prema teritoriji pod jurisdikcijom država koje su dužne da utvrde svoju nadležnost prema tački 1. člana 5.

Član 9.

1. Države članice pružaju jedne drugima najširu moguću pravnu pomoć u svakom krivičnom postupku u vezi s krivičnim delima spomenutim u članu 4, uključujući i dostavljanje svih dokaznih elemenata kojima raspolažu i koja su potrebna radi postupka.

2. Države članice izvršavaju svoje obaveze u skladu s tačkom 1. ovog člana shodno svakom ugovoru o pravnoj pomoći koji može postojati između njih.

Član 10.

1. Svaka država članica će se starati da upoznavanje i informisanje o zabrani torture bude sastavni deo obrazovanja civilnog ili vojnog osoblja zaduženog za primenu zakona, medicinskog osoblja, vršilaca javnih funkcija i ostalih lica koja na bilo koji način mogu učestvovati u čuvanju, saslušanju ili ophođenju sa nekom uhapšenom, ili pritvorenom ili zatvorenom osobom.

2. Svaka država članica unosi spomenutu zabranu u utvrđena pravila ili uputstva u vezi s obavezama i dužnostima tih lica.

Član 11.

Svaka država članica vrši sistematski nadzor nad pravilima, uputstvima, metodama i praksom saslušanja i nad odredbama u vezi sa čuvanjem i postupanjem na bilo koji način sa uhapšenim, pritvorenim ili zatvorenim licima na nekoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom, a radi sprečavanja svakog slučaja torture.

Član 12.

Svaka država članica se stara da nadležni organi neodložno izvrše nepristrasnu istragu svaki put kad postoje opravdani razlozi da se posumnja da je akt torture izvršen na nekoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom.

+ Sudska praksa

Član 13.

Svaka država članica obezbeđuje svakom licu koje tvrdi da je bilo podvrgnuto torturi na nekoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom pravo da se žali nadležnim organima spomenute države koji će neodložno i nepristrasno ispitati slučaj. Preduzeće se mere radi obezbeđenja zaštite lica koje se žalilo i lica kao svedoka od svakog lošeg postupanja ili bilo kakvog zastrašivanja zbog podnesene žalbe ili bilo kakve date izjave.

+ Sudska praksa

Član 14.

1. Svaka država članica, u svom pravnom sistemu, garantuje žrtvi nekog akta torture pravo dobijanja naknade i pravednog i odgovarajućeg obeštećenja, uključujući sredstva potrebna za njegovu što potpuniju rehabilitaciju. U slučaju smrti žrtve akta torture, imaoći prava te žrtve polažu pravo na obeštećenje.

2. Ovaj član ne isključuje nikakvo pravo na obeštećenje koje bi imala žrtva ili bilo koje drugo lice u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

+ Sudska praksa

Član 15.

Svaka država članica se stara da izjava za koju se dokaže da je dobijena torturom ne može da bude navedena kao dokazni element u nekom postupku, osim protiv lica optuženog za torturu da bi se utvrdilo da je izjava data.

Član 16.

1. Svaka država članica se obavezuje da će na teritoriji pod svojom jurisdikcijom zabraniti primenu drugih dokumenata o uvođenju surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, a koja nisu akta torture utvrđena u članu 1, ako takva akta vrši predstavnik javne funkcije ili neko drugo lice koje istupa u službenom svojstvu ili na njegovo podsticanje ili sa njegovim izričitim ili prećutnim pristankom. Posebno, obaveze navedene u čl. 10, 11, 12. i 13. primenjuju se tako što će pojam torture biti zamenjen pojmom drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka.

2. Odredbe ove konvencije ne idu na štetu odredaba bilo kog međunarodnog instrumenta ili nacionalnog zakona koji zabranjuju surove, neljudske ili ponižavajuće kazne ili postupke ili koji se odnose na izdavanje ili proterivanje.

+ Sudska praksa

DRUGI DEO

Član 17.

1. Obrazovan je Komitet protiv torture (u daljem tekstu: Komitet) čije su funkcije definisane. Komitet čini deset eksperata visokih moralnih kvaliteta čija je kompetentnost u oblasti prava čoveka priznata i koji zasedaju u ličnom svojstvu. Eksperte biraju države članice, vodeći računa o pravednoj geografskoj zastupljenosti i značaju učešća u radu Komiteta nekih lica sa pravnim iskustvom.

2. Članovi Komiteta se biraju tajnim glasanjem prema listi kandidata koje odrede države članice. Svaka država članica može odrediti jednog kandidata koga bira među svojim državljanima. Države članice imaju u vidu značaj činjenice da određeni kandidati istovremeno budu članovi Komiteta za prava čoveka, osnovanog u skladu s Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, koji su spremni da budu članovi Komiteta protiv torture.

3. Članovi Komiteta se biraju prilikom sastanaka država članica koje saziva generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija i koji se održavaju svake druge godine. Na tim sastancima, na kojima kvorum čine dve trećine država članica, za članove Komiteta biraju se kandidati koji dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova predstavnika država članica koji su prisutni i koji glasaju.

4. Prvi izbori će se obaviti najkasnije šest meseci posle datuma stupanja na snagu ove konvencije. Četiri meseca najmanje pre datuma svakog izbora, generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija upućuje pismo državama članicama i poziva ih da svoje kandidature podnesu u roku od tri meseca. Generalni sekretar sačinjava listu prema alfabetskom redu svih tako određenih kandidata, navodeći države članice koje su ih odredile i dostavlja je državama članicama.

5. Članovi Komiteta se biraju na četiri godine. Oni se mogu ponovo izabrati ako budu ponovo kandidovani. Međutim, mandat pet članova izabranih na prvim izborima prestaje nakon dve godine. Neposredno posle prvih izbora, ime tih pet članova izvlači žrebom predsednik sastanka spomenutog u tački 3. ovog člana.

6. Ako jedan član Komiteta premine, razreši se funkcija ili iz bilo kog razloga više ne bude u stanju da obavlja svoje funkcije u Komitetu, država članica koja ga je odredila imenuje drugog eksperta, svog državljanina, koji ostaje u Komitetu za preostalo vreme mandata, pod rezervom odobrenja većine država članica. Smatra se da je ovo odobrenje dobijeno, osim ako polovina država članica ili više od polovine ne iznese suprotno mišljenje u roku od šest nedelja od trenutka kada ih generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija obavesti o predloženom imenovanju.

7. Države članice snose troškove članova Komiteta za period u kome obavljaju funkcije u Komitetu.

Član 18.

1. Komitet bira svoj biro za period od dve godine. Članovi biroa mogu biti ponovo birani.

2. Komitet sam utvrđuje svoj poslovnik. Taj poslovnik, međutim, treba da sadrži naročito sledeće odredbe:

(a) za kvorum je potrebno prisustvo šest članova;

(b) odluke Komiteta usvajaju se većinom glasova prisutnih članova.

3. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija stavlja na raspolaganje Komitetu osoblje i prostorije koji su mu potrebni za efikasno obavljanje poslova poverenih mu u skladu sa ovom konvencijom.

4. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija saziva prvi sastanak članova Komiteta. Posle svog prvog sastanka, Komitet se sastaje u svim prilikama predviđenim njegovim poslovnikom.

5. Države članice snose troškove održavanja sastanaka država članica i Komiteta, uključujući plaćanje Organizaciji ujedinjenih nacija svih troškova, kao što su troškovi osoblja i prostorije koje Organizacija bude angažovala u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Član 19.

1. Države članice podnose Komitetu, posredstvom generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija, izveštaj o merama koje su preduzele da bi ispunile svoje obaveze u skladu sa ovom konvencijom, u roku od godinu dana, računajući od dana stupanja na snagu Konvencije za zainteresovanu državu članicu. Zatim, države članice svake četvrte godine podnose dopunski izveštaj o svim novim preduzetim merama i druge izveštaje koje Komitet zatraži.

2. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija dostavlja izveštaj svim državama članicama.

3. Komitet razmatra svaki izveštaj i može da daje uopštene komentare o izveštaju koje oceni potrebnim i dostavlja ih svakoj zainteresovanoj državi članici. Ta država članica može da ih dostavi Komitetu kao odgovor na sve primedbe koje smatra korisnim.

4. Komitet može odlučiti da u godišnjem izveštaju, koji sačinjava u skladu sa članom 24, ponovi sve komentare koje je formulisao u skladu sa tačkom 3. ovog člana, zajedno sa primedbama koje su po tom pitanju dobijene od zainteresovane države članice. Ako zainteresovana država članica to zahteva, Komitet, takođe, može ponoviti izveštaj koji je podneo na osnovu tačke 1. ovog člana.

Član 20.

1. Ako Komitet primi verodostojna obaveštenja za koja mu se učini da sadrže pouzdana obaveštenja o tome da se tortura sistematski primenjuje na teritoriji jedne države članice, on poziva tu državu da sarađuje u razmatranju tih obaveštenja i da ga, u tom cilju, obavesti o svojim opaskama o tom pitanju.

2. Vodeći računa o svim primedbama koje eventualno podnese zainteresovana država članica i o ostalim odgovarajućim obaveštenjima kojima raspolaže, Komitet može, ako to smatra opravdanim, da zaduži jednog ili više svojih članova da pristupe poverljivoj istrazi i da mu o tome hitno podnesu izveštaj.

3. Ako se istraga sprovodi u skladu sa tačkom 2. ovog člana, Komitet traži saradnju zainteresovane države članice. U dogovoru sa tom državom članicom, a radi istrage, može se predvideti poseta teritoriji te države.

4. Nakon što razmotri zaključke koje mu član ili članovi podnesu shodno tački 2. ovog člana, Komitet dostavlja te zaključke zainteresovanoj državi članici, kao i sve komentare i sugestije koje smatra umesnim imajući u vidu datu situaciju.

5. Celokupna aktivnost Komiteta spomenuta u tač. 1. do 4. ovog člana poverljiva je, a u svim etapama tog rada teži se postizanju saradnje sa državom članicom. Kada završi rad u vezi sa istragom vođenom u skladu sa tačkom 2. i nakon konsultovanja sa zainteresovanom državom članicom, Komitet može odlučiti da se u godišnji izveštaj koji on sačinjava u skladu sa članom 24. unese kratak izveštaj o rezultatima rada.

Član 21.

1. Svaka država članica ove konvencije može, u skladu sa ovim članom, izjaviti u svakom trenutku da priznaje da je Komitet nadležan da prima i razmatra saopštenja u

kojima jedna država članica tvrdi da neka druga država članica ne ispunjava svoje obaveze na osnovu ove konvencije. Ta saopštenja se mogu primati i razmatrati u skladu sa ovim članom samo ako potiču od države članice koja je dala izjavu da priznaje, što se nje tiče, nadležnost Komiteta. Komitet ne prima nikakvo saopštenje koje se odnosi na državu članicu koja nije dala takvu izjavu. Navedena procedura se primenjuje u vezi sa saopštenjima koja se prime u skladu sa ovim članom:

(a) Ako država članica ove konvencije smatra da neka druga država takođe članica Konvencije ne primenjuje odredbe Konvencije, ona može, pismenim putem, da skrene pažnju toj državi na to pitanje. U roku od tri meseca, računajući od datuma prijema saopštenja, država kojoj je to saopštenje upućeno dostaviće državi koja je uputila saopštenje, objašnjenje ili bilo koju drugu pismenu izjavu kojom se objašnjavaju pitanja i koja treba da sadrži što je moguće više i što korisnija obaveštenja o pravilima postupka i o pravnim sredstvima, bilo da su već korišćena, bilo da se koriste ili se tek mogu koristiti;

(b) Ako u roku od šest meseci, računajući od datuma kada država kojoj je saopštenje upućeno primi to originalno saopštenje, pitanje ne bude rešeno na zadovoljstvo dveju zainteresovanih država članica, obe imaju pravo da podnesu to pitanje Komitetu, upućujući po jedno saopštenje Komitetu i drugoj zainteresovanoj državi;

(c) Komitet može biti nadležan za predmet koji mu je podnesen u skladu sa ovim članom samo nakon što bude siguran da su sva raspoloživa interna pravna sredstva iskorišćena i iscrpljena, u skladu sa opštepriznatim principima međunarodnog prava. To pravilo se ne primenjuje u slučajevima u kojima žalidbeni postupci prekoračuju razumne rokove niti u slučajevima u kojima je malo verovatno da će žalidbeni postupci dati zadovoljenje licu koje je žrtva kršenja ove konvencije;

(d) Komitet održava svoje sednice iza zatvorenih vrata kada razmatra saopštenja predviđena ovim članom;

(e) Pod rezervom odredaba stava (c), Komitet stavlja svoje dobre usluge na raspolaganje zainteresovanim državama članicama kako bi postigle mirno rešenje pitanja, zasnovano na poštovanju obaveza predviđenih ovom konvencijom. U tom cilju, Komitet može, ako to smatra potrebnim, osnovati ad hoc komisiju za pomirenje;

(f) U svakom sporu koji mu je podnesen u skladu sa ovim članom, Komitet može da zatraži od zainteresovanih država članica navedenih u stavu (b) da mu dostave sva odgovarajuća obaveštenja;

(g) Zainteresovane države članice navedene u stavu (b) imaju pravo da budu zastupljene za vreme dok Komitet razmatra predmete i da daju primedbe usmeno ili pismeno ili i u jednoj i u drugoj formi;

(h) Komitet mora podneti izveštaj u roku od dvanaest meseci računajući od dana kada je primio saopštenje navedeno u stavu (b);

(i) Ako je bilo moguće naći rešenje u skladu sa odredbama stava (e), Komitet se u svom izveštaju ograničava na kratko iznošenje činjenica i postignutog rešenja;

(ii) Ako se rešenje nije moglo naći u skladu sa odredbama stava (e), Komitet se u svom izveštaju ograničava na kratko iznošenje činjenica; tekst pismenih primedaba i zapisnik o usmenim primedbama koje su iznele zainteresovane države članice dodaju se izveštaju.

Za svaki predmet izveštaj se dostavlja zainteresovanim državama članicama.

2. Odredbe ovog člana stupaju na snagu kada pet država članica ove konvencije daju izjavu predviđenu tačkom 1. ovog člana. Spomenutu izjavu država članica deponuje kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija koji kopije te izjave dostavlja drugim državama članicama. Izjava se može povući u svakom trenutku saopštenjem upućenim generalnom sekretaru. To povlačenje je bez štete po razmatranje svakog pitanja koje je predmet saopštenja već dostavljenog u skladu sa ovim članom; nikakvo drugo saopštenje jedne države članice neće se primiti u skladu sa ovim članom nakon što generalni sekretar primi saopštenje o povlačenju izjave, osim ako zainteresovana država članica ne da novu izjavu.

Član 22.

1. Svaka država članica ove konvencije može, shodno ovom članu, izjaviti u svakom trenutku da priznaje da je Komitet nadležan da primi i razmatra saopštenja koja su mu

dostavili pojedinci ili su dostavljena u ime pojedinaca koji su pod njenom jurisdikcijom i koji utvrde da su žrtve kršenja odredaba Konvencije od strane neke države članice. Komitet ne prima nikakvo saopštenje koje se odnosi na jednu državu članicu koja nije dala takvu izjavu.

2. Komitet oglašava neprihvatljivim svako saopštenje koje je podneseno u skladu sa ovim članom, a koje je anonimno ili za koje on smatra da predstavlja zloupotrebu prava na podnošenje takvih saopštenja ili da je nespojivo sa odredbama ove konvencije.

3. Pod rezervom odredaba tačke 2, svako saopštenje koje mu je podneseno u skladu sa ovim članom Komitet upućuje državi članici ove konvencije koja je dala izjavu u skladu sa tačkom 1, a koja je navodno prekršila bilo koju odredbu Konvencije. U toku sledećih šest meseci, spomenuta država podnosi Komitetu pismeno objašnjenje ili izjavu kojom se objašnjavaju pitanja i navode, u slučaju potrebe, mere koje bi ona mogla preduzeti radi poboljšanja situacije.

4. Komitet razmatra saopštenja koja je primio u skladu sa ovim članom, vodeći računa o svim informacijama koje su mu podneli pojedinci ili su podnesene u ime pojedinaca ili su ih podnele zainteresovane države članice.

5. Komitet neće razmatrati ni jedno saopštenje pojedinca u skladu sa ovim članom, a da se prethodno ne uveri u sledeće:

(a) da isto pitanje nije razmatrano i da se ne razmatra pred nekom drugom međunarodnom instancom nadležnom za istragu ili rešavanje spora;

(b) da je pojedinac iscrpeo sva interna raspoloživa sredstva; to pravilo se ne primenjuje ako žalbeni postupci premašuju razumne rokove ili ako je malo verovatno da će oni dati zadovoljenje pojedincu koji je žrtva kršenja ove konvencije.

6. Komitet održava sednice iza zatvorenih vrata ako razmatra saopštenja predviđena ovim članom.

7. Komitet saopštava svoje konstatacije zainteresovanoj državi članici i pojedincu.

8. Odredbe ovog člana stupaju na snagu kada pet država članica ove konvencije daju izjavu predviđenu u tački 1. ovog člana. Država članica deponuje tu izjavu kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija, koji dostavlja kopije te izjave ostalim državama članicama. Izjava se može povući u svakom trenutku saopštenjem upućenim generalnom sekretaru. To povlačenje je bez štete po razmatranje svakog pitanja koje je predmet saopštenja koje je već dostavljeno u skladu sa ovim članom. Nikakvo drugo saopštenje koje je dostavio pojedinac ili je dostavljeno za račun pojedinca neće biti primljeno u skladu sa ovim članom nakon što generalni sekretar primi saopštenje o povlačenju izjave, osim ako zainteresovana država članica nije dala novu izjavu.

Član 23.

Članovi Komiteta i članovi ad hoc komisija za pomirenje koji bi mogli biti naimenovani u skladu sa stavom (e) tačke 1. člana 21. imaju pravo na olakšice, privilegije i imunitete koji su priznati ekspertima u službi Organizacije ujedinjenih nacija, kao što su navedeni u odgovarajućim delovima Konvencije o privilegijama i imunitetima Ujedinjenih nacija.

Član 24.

Komitet podnosi državama članicama i Generalnoj skupštini Organizacije ujedinjenih nacija godišnji izveštaj o aktivnostima koje će preduzeti u svrhe primene ove konvencije.

TREĆI DEO

Član 25.

1. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje svim državama.

2. Ova konvencija podleže ratifikaciji. Instrumenti o ratifikaciji će biti deponovani kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 26.

Sve države mogu pristupiti ovoj konvenciji. Pristupanje će se vršiti deponovanjem instrumenta o pristupanju kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 27.

1. Ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana deponovanja kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija dvadesetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju.

2. Za svaku državu koja bude ratifikovala ovu konvenciju ili joj pristupi posle deponovanja dvadesetog instrumenta o ratifikaciji ili o pristupanju, Konvencija stupa na snagu trećeg dana od datuma kada ta država deponuje svoj instrument o ratifikaciji ili o pristupanju.

Član 28.

1. Svaka država će moći, u trenutku kada potpiše ili ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi, izjaviti da ne priznaje nadležnost datu Komitetu u skladu sa članom 20.

2. Svaka država članica koja bude formulisala rezervu u skladu sa odredbama tačke 1. ovog člana moći će u svakom trenutku povući tu rezervu saopštenjem upućenim generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 29.

1. Svaka država članica ove konvencije može da predloži amandman i da podnese svoj predlog generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija. Generalni sekretar saopštava predlog amandmana državama članicama tražeći od njih da mu saopšte da li prihvataju organizovanje konferencije država članica radi razmatranja predloga i njegovog stavljanja na glasanje. Ako se za četiri meseca od datuma takvog saopštenja najmanje jedna trećina država članica izjasni za održavanje te konferencije, generalni sekretar organizuje konferenciju pod pokroviteljstvom Organizacije ujedinjenih nacija. Svaki amandman koji usvoji većina država članica koje prisustvuju konferenciji i koje glasaju, generalni sekretar će podneti na prihvatanje svim državama članicama.

2. Amandman usvojen prema odredbama tačke 1. ovog člana stupa na snagu kada dve trećine država članica ove konvencije obaveste generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija da su ga prihvatile u skladu sa procedurom predviđenom njihovim ustavom.

3. Kada stupe na snagu, amandmani imaju obavezujuću snagu za države članice koje ih prihvate, pri čemu ostale države članice ostaju vezane odredbama ove konvencije i svim prethodnim amandmanima koje su prihvatile.

Član 30.

1. Svaki spor između dve ili više država članica u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije koji se ne može rešiti pregovorima podnosi se arbitraži na traženje jedne od tih država. Ako za šest meseci od datuma zahteva za arbitražu strane ne postignu sporazum o organizovanju arbitraže, svaka od njih može podneti spor Međunarodnom sudu pravde podnoseći žalbu u skladu sa Statutom Suda.

2. Svaka država može, u trenutku kada potpiše ili ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi, izjaviti da se ne smatra vezanom odredbama tačke 1. ovog člana. Ostale države članice neće biti vezane spomenutim odredbama u odnosu na svaku državu članicu koja bude formulisala takvu rezervu.

3. Svaka država članica koja bude formulisala rezervu u skladu sa odredbama tačke 2. ovog člana moći će u svakom trenutku povući tu rezervu saopštenjem upućenim generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 31.

1. Država članica može otkazati ovu konvenciju pismenim saopštenjem upućenim generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija. Otkazivanje dobija dejstvo godinu dana posle datuma kada saopštenje primi generalni sekretar.

2. Takvo otkazivanje ne oslobađa državu članicu obaveza koje joj pripadaju u skladu sa ovom konvencijom u vezi sa svakim aktom ili svakim propustom koji počinu pre datuma kada otkazivanje dobije dejstvo. Otkazivanje nije prepreka za nastavljanje razmatranja svakog pitanja koje je već bilo izneseno pred Komitetom na dan kada je otkazivanje dobilo dejstvo.

3. Posle datuma kada otkazivanje od jedne države članice dobije dejstvo, Komitet ne preduzima razmatranje ni jednog novog pitanja u vezi sa tom državom.

Član 32.

Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija saopštava svim državama članicama Organizacije ujedinjenih nacija i svim državama koje budu potpisale ovu konvenciju ili joj budu pristupile:

- (a) potpise, ratifikacije i pristupanja primljene na osnovu čl. 25. i 26;
- (b) datum stupanja na snagu Konvencije na osnovu člana 27. i datum stupanja na snagu svakog amandmana primenom člana 29;
- (c) otkazivanja primljena na osnovu člana 31.

Član 33.

1. Ova konvencija, čiji su tekstovi na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španskom jednako verodostojni, biće deponovana kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

2. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija dostaviće po jednu propisno overenu kopiju ove konvencije svim državama.

Član 3.

Skupština Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije daje sledeću izjavu:

"- Jugoslavija priznaje, u skladu sa članom 21. stav 2. Konvencije, nadležnost Komiteta protiv torture da prima i razmatra sopštenja u kojima jedna država članica tvrdi da druga država članica ne ispunjava svoje obaveze na osnovu ove konvencije;

- Jugoslavija priznaje, u skladu sa članom 22. stav 1. Konvencije, nadležnost Komiteta protiv torture da prima i razmatra saopštenja koja su im dostavili pojedinci ili su dostavljena u ime pojedinaca koji su pod njenom jurisdikcijom i koji tvrde da su žrtve kršenja odredaba Konvencije od strane neke države članice."

Član 4.

O izvršavanju odredaba ovog zakona staraće se Savezni sekretarijat za pravosuđe i upravu.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ" - Međunarodni ugovori.